

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Στις λαοί θυμούνται άμα
δείξη πως δε φοβάται την
αλήθεια—ΥΥΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα έχει τους φν
οικούς της κανόνες.

ΒΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Ζ'.

ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ 29 ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΗ 1909

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝΑ ΑΡΙΘ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 368

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ. Φυλλάδες του Γερο-
δήμου (συνέχεια).

Μ. ΘΕΡΕΙΤΗΣ. Φωνές από τα βόθρα.

Γ. ΚΟΝΤΟΣΤΑΝΟΣ. Γενεβέζικα γιωβιλάτα.

ΕΝΑ ΚΟΠΕΛΛΙ. Γεωγραφικά.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Σημειώματα στο περιθώριο.

Π. ΠΕΤΡΙΔΗΣ. Έπιθυμία.

Π. ΦΑ. Λίγες γραμμές για τον Μέτρο Βασιλειά.

ΠΕΤΡΟΣ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ. Σπασμένες ψυχές (συνέ-
χεια).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ—ΒΙΒΛΙΟ-
ΓΡΑΦΙΑ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

Από την πρωτοχρονιά θάναγκασται ν'ανεβάσει
τη συνδρομή του σε δρ. 10 για την 'Ελλάδα
και την Κρήτη και σε φρ. χρ. 12 1/2 για το
'Εξωτερικό. Τε κάθε φύλλο θά πουλιέται, όπως
και πρό δυο χρόνια, 20 λεπτά.

Με την Ισοτιμία φράγκου και δραχμής χά-
ρινης κάθε συνδρομή του 'Εξωτερικού που λο-
γαριαζότανε πρώτα για 12, 13 και για 14 α-
κόμα δρ., μάς έρχεται σήμερα μόνο 10 δρ.
Κι α λογαριάσουμε 2 1/2 δρ. το γραμματό-
σημο της χρονιάς για κάθε συνδρομητή, ξεπέ-
φτει ή συνδρομή ή του 'Εξωτερικού σ' έφτάμιση
δρ. μονάχα. Τό τί ζημιώνεται; «Νουμάς» απ'
αυτόν τον ξεπεσμό του φράγκου, ο καθένας το
βλέπει και περιττό νάν το πούμε μετς.

Ανάγκη λοιπόν οι φίλοι νά μάς συντρέ-
ξουνε για νά μπορούμε νά εξακολουθήσουμε
τόν αγώνα. Με το μικρό αυτό ανέδασμα της
συνδρομής από τη μιά μεριά και με την έλπιδα
πούχουμε απ' την άλλη, πως οι συνδρομητάδες
μας σιγά σιγά θά συνηθίσουνε νά πλερώνουν
ταχτικά τη συνδρομή τους, θάν τά καταφέ-
ρουμε νά βγάξουμε ταχτικά το «Νουμά» και
νάν τονε βγάξουμε άργότερα δυο φορές τη βδο-
μάδα, ή μιά φορά τη βδομάδα μά με 12 σε-
λίδες.

Για τους παλιούς συνδρομητάδες μας το
ανέδασμα της συνδρομής δέν είναι **υποχρεω-
τικό** μά **θεληματικό**. Δηλ. όσοι θέλουν ή
βρίσκουν πως δέν έχουμε δικιο, μπορούνε νά
μάς πλερώνουνε για χρονιάτικη συνδρομή τους
5 δρ. για την Αθήνα, 7 για τις επαρχίες και
φρ. χρ. 10 για το εξωτερικό.

Για νάναγκαστούμε νά ζητήσουμε τη μικρή
αυτή θυσία, θά πει πως **υπάρχει ανάγκη**
νάν τη ζητήσουμε. Και παρακαλούμε τους συνα-
γωνιστάδες μας νά μάς πιστέψουν.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ*

38

Δύσκολα ξανοίγομαι. Αυτό που λέμε κ ρ α σ ο -
κ α τ ά ν ν ξ η δέν τό ξέρω. Τά μιση μου κ' οι ά-
γάπες μου δέν ξετυλίγονται ξεσπώνε. Κάποτε μπό-
ρεσα νά τό φανερώσω τό μεθύσι της σάρκας μου.
Τόν πόνο της καρδιάς μου σχεδόν ποτέ. Πρέπει νά
βρεθώ μόνος για νά κλάψω. Δάκρυσα γι' ανθρώπους
που άν τό μαθαίνανε, θά ξαφνίζόντανε. Μ' ανά-
θερψε, άγρια κι άταχτα, ή μοναξιά.

39

Ψηλάρες «Η άρρωστη κόβλα». Τών Γκογκοθόρ
ή «Germinie Lacerteux». Georges Moore
«Ester Watoy». Τολστόης «Δούλος και κύριος».
Τού Λαμαρτίνου «Ιστορία μιάς δούλας». Τού Μιρ-
μπώ «Ημερολόγιο μιάς υπηρέτριας». Την περίφημη
«Παμέλα» του Ριχαρτζον, άν άγαπάτε, δουλικό κ' έ-
κείνο. Συγκρίνατε δόσοληψίες και ταιριάσματα ά-
φεντάδων και δούλων βαθείς και καταναγκητές μέσα
στην πυλ πεζή πραγματικότητα. Οθφ! έμείς ακόμα
χαμπάρι δέν πήραμε από κριση κι από κριτική και
οιγκρητικές μελέτες γυρεύεις;

40

Ποτέ άνθρωπος δέν θάγάπησε τόσο στη ζωή του
σάν έμένα και ποτέ άνθρωπος δέν θάπόλαψε τόσο
λίγο τόν έρωτα, σάν έμένα. Ποτέ άνθρωπος δέν θά
λαχάρησε τόσο σάν έμένα τους μακροδουρντους δρό-
μους, τους ατέλειωτους περιπάτους κάτω από τους
δλάνοιχτους ουρανούς, και ποτέ άνθρωπος δέν θά
κουνήθηκε και δέν θά ταξίδεψε τόσο λίγο σάν κ' έ-
μένα.

41

Ο Γκαίτε στις κουβέντες του με τόν Ένερμαν
φάσκει και αντιφάσκει, καθώς ένε οι λογιστάτοι.
Αηλαδή λέει και ξελέει. Γιατί σέ κάθε λόγο του κα-
θρεφτίζει κι από ένα της πρόσωπο ή πολυπρόσωπη
αλήθεια. Η αλήθεια είναι άσπρη, μάς λέει στο χα-
ριτωμένο του φιλοσοφικό δαήγμα «Η ανθρώπινη
τραγωδία» ο Anatole France. Γιατί γίνεται απ'
δλα τά χρώματα.

42

Δέ θυμάμαι ποτέ νάνοισα τό φόβο του έπερ-

*) Η άρχή στον άρ.θ. 341.

φυσικού. Μονάχα φόβος καμιά φορά με κυρίευε. Μά
τόν κυρίεψα κ' εγώ στο τέλος. Μιλώ για τά χρόνια
μον τά παιδικαίσια. Κάποτε παράξενα έλικοποιούσα
τά άύλα. Φαντασία ποιητή από τότε. Μιά φορά τη
μπόρα την είδα, ψηλή σάν κατάρτι καραβιού και
μαύρη. Άλλη μιά φορά τη βλογιά. Πρόσωπο έκείνη.
Άλλη μιά φορά μου φάνηκε πως με κυνηγούσανε,
στη σκάλα του σπιτιού μου, που ανέβαινα, νεράιδες.
Τίποτ' άλλο.

43

Τόν περίφημο άμερικανό ποιητή τόν Ουίτμαν,
τόνε φίλησε όταν είτανε μικρό παιδάκι, ο περίφημος
γάλλος στρατηγός ο Λαφαγέτ, έκεί που ήρθε νά πο-
λεμήση για τη λευτεριά στην πατρίδα του. Τό δικό
μας τό Λασκαράτο, μικρό παιδάκι, τότε φίλησε περ-
νώντας από την Κεφαλλονιά, ο Μπαύρον. Τάχ' από
τά φίλια τόττα νά κολλήσαν ο Άμερικανός τόν ά-
κράτητο δημοκρατικό του ένθουσιασμό προς την άν-
θρωπότητα, κι ο Κεφαλλονίτης τό πείσμα και τη
φλέβα τη σατυρική; Ποιός ξέρει! Περίεργο κι άρ-
κετά διασκεδαστικό είναι πως γνωρίζονται στον τόπο
μας ο γάλλος επαναστάτης κι ο αντίρτης έγγλέζος.
(ο δεύτερος, γιατί πέθανε στο Μεσολόγγι. Ο πρώ-
τος, τέπος ήρωα ρωμαντικού, ίσαμε τά 1865.

Λαφαγέτ ή ανθισμένη νεολαία θά ζητήσει,
Και τόν Λαφαγέτ θά εύρη εις τού Γρίδα τό σπαθί.

Παράδοχος.

44

Τά όνόματα συγχίζουν κ' ύστερα οι έφημερίδες
τάποσυγχίζουν. Έλληνισμός θά πη μόρφωση, πολι-
τισμός. Κ' Έλληνισμός θά πη λαός, ένθισμός. «Ο
Έλληνισμός—έγραφε τις προάλλες μιά έφημερίδα—
μ' δλας τάς καταδιώξεις που υφίσταται, θριαμβεύει.»
Κ' έφερε παραδείγματα από τόν άρχαίο τόν άνθρω-
πικό Έλληνισμό που κατένας δέν τόν κατατρέπει πιά,
έκεί που ήθελε νά νοήση τόν Έλληνισμό τό σύγ-
καιρο, τόν πολιτικό, τη Ρωμοσύνη δηλονότι του
1907. Μά στο ένα τούτο τώνομα τά δυο τόττα νοή-
ματα, πόσο διαφορετικά! Έτσι ο Σπινόζας λέει πως
ο θεός του παρallάξει τόσο από τό θεό τών άνθρώ-
πων όσο κι ο άστερισμός ο λεγόμενος του Κ ν ν δ σ
από τό ζωόν τόν Κόνα. Όμως και μ' δλα τους τά
παρallάσματα τους δυο Έλληνισμούς δέν τους χω-
ρίζει ή άβυσσο τούτη. Προσκυνάμε τόν ένα και μάς
παρουσιάζεται σάν άσέγκριτος. Μά βρίσκομαι μέσα
στον άλλο. Είμαι σπλάγχο του.

45

Τό λαχαροπλαστείο του Γιαννάκη. Ο ψωροπε-